

можеше да се отговори само отрицателно: ние не можехме; и не само ние, но която и да бѣше друга армия, сѣщо не би могла да направи нито крачка напредъ, при тѣзи условия въ каквито ние се намирахме, — а това бѣше вслѣдствие изтощаването и разпиляването на нашата кавалерия, състояща се само отъ нѣколко полка, неспособни нито за охранение, нито за разузнавателна служба; вслѣдствие на това, сердаря не разполагаше и съ *свобода на дѣйствиата!*

Ние бѣхме глухи, слѣпи, приковани къмъ едно мѣсто като съ гвоздеи.

Генералисимуса твърдѣ добрѣ чувствуваше злото, но не знаеше отъ гдѣ иде то! Той искаше да отива — но нѣмаше крака! Искаше да види — но нѣмаше очи! Искаше да чува — но нѣмаше уши . . . Най-послѣ, той се задуши в'срдѣтъ това многочисленно сборище отъ военни, което по-скоро приличаше на стадо ослѣпени и затворени въ клѣтка лѣвове, отъ колкото на една свободна и дѣятелна армия. Само една-единствена кавалерия, — но дѣйствително добра кавалерия, — можеше да му достави необходимата стратегическа свобода, а свѣдѣніята, които би събрала тази кавалерия, разбира се, биха ни заставили да разберемъ не само че е време да се мърднемъ отъ мѣстото си, но още и въ какво направление да тръгнемъ!

Желанието «да се настѣпи» и «способността да се настѣпи» се явяватъ слѣдъ пълното знание на положението на противника. Но не стига само да се удостовѣримъ за присѣтствието му прѣдъ нашия фронтъ, — което и безъ това ще се вижда, — а трѣбва да се знае какво има той на фланговетѣ си и въ дълбочина. Ние трѣбва да го «прѣтеглимъ», а не да го «измѣримъ»; а грамоветѣ за прѣтегляването на противника, телескопа съ който той може да бжде